

Kvinder forinden deres Giftermaal, altsaa indtil 25 Aars Alderen, ernærer sig ved Handel, og ved deres Giftermaal gaar over fra at være Forsørgere til at blive forsørgede. En Del af dem genoptager saa Arbejdet som gifte eller som Enker i selvstændige Forretninger eller fører ved Mandens Død hans Forretning videre.

Hvis man vil spørge, om alle disse Kvinder, der ernærer sig ved Handel, har forstaaet at organisere sig, for derigennem at skaffe sig bedre Kaar, lyder Svaret desværre benægtende. Der savnes i høj Grad Standsfølelse hos de arbejdende Kvinder indenfor Håndelsstanden. En stor Del af de unge føler kun deres Arbejde som en Overgangsperiode forinden Giftermaalet, og blandt de ældre hersker der hos mange en vis Frygt for, at det skulde være ilde set hos Principalerne at være Medlem af en Slags Fagforening, i Forbindelse med daarlig økonomisk Evne til at betale Foreningskontingent. Mange af de dygtige, bedre stillede Kvinder af Standen savner Forstaaelsen af, at netop de burde gaa i Spidsen for en Sammenslutning, der vilde være til Gavn for deres mindre heldigt stillede Kollegaer. Frygten for Principalerne er sikkert ubegrundet, disse har jo selv deres faglige Organisationer, gennem hvilke de enes om Lukketid og meget andet, og en faglig Funktionærforening er jo ikke ensbetydende med Strike o. l.

Den bestaaende Fagorganisation er „Centralorganisationen af Handels- og Kontormedhjælpere“, som optager baade Mænd og Kvinder og har lokale Foreninger Landet over. Tiltrods for, at den paa sit Program har: samme Løn for Mænd og Kvinder — en Fordring, som maaske fra Mændenes Side tillige, bortset fra Retfærdighedshensynet, er udsprunget af Haabet om, at „Kvindekongkurrencen“ dermed skulde meget betydelig formindskes — har Centralorganisationen hidtil vundet meget ringe Tilslutning hos Kvinderne, bl. a. maaske paa Grund af det forholdsvis høje Kontingent af 1 Krone om Maaneden.

Den ovenfor nævnte „Kvindernes Handels- og Kontoristforening“ i København blev oprindelig stiftet særlig paa Initiativ af Fru Admiralinde Emma Gad under Navnet „Hegnet“. Som Navnet antyder, var den ment som et Værn for de unge Kvinder, særlig af Handels- og Kontorstanden, mod Hovedstadens Fristelser, og den skulde tillige gennem sin Sygekasse yde Medlemmerne Hjælp i Sygdomstilfælde. Navnet „Hegnet“ er senere efter Medlemmernes Ønske forandret til „Kvindernes Handels- og Kontoristforening“, samtidig med at Adgangen til Foreningen blev væsentlig indskrænket til saadanne, der kunde falde ind under den i dette Navn antydede Ramme. Det er af Foreningens Udviklingshistorie aabenbart, at den har gjort en Del i Retning af at vække Standsfølelse og Standsinteresser blandt sine Medlemmer.

Foreningens Sygekasse, der er statsanerkendt og nu tæller henimod 1000 Medlemmer, drives saaledes, at man kan være Medlem af Sygekassen alene uden at have Adgang til Foreningens Lokaler og øvrige Goder. Enkelte store Forretninger, f. Eks. A. C. Illum, gør Indtrædelse i Sygekassen obligatorisk for deres kvindelige Personale, mod at Forretningen betaler en Del af Kontingentet. Foruden Sygekassen har Foreningen senere oprettet en Begravelseskasse, den har et Rekonescentfond, der synes at skulle blive Grundlag for et Rekreationshjem for Medlemmerne. Endelig har et Udvalg blandt Medlemmerne begyndt en kraftig Agitation særlig indenfor Principalernes Kreds for at skaffe Midler til et Alderdomsforsørgelsesfond ud fra den Betragtning, at Hjælp til Selvhjælp er nødvendig, hvis de skal tænke paa at skabe sig en nogenlunde sorgfri Alderdom. Med de nuværende Lønninger er dette ganske vist umuligt uden Hjælp for de allerfleste; men samtidig med, at man maa glæde sig over, at der synes at skulle komme et godt Resultat for de arbejdende Kvinder af denne Agitation, er der noget trøstesløst i den Betragtning, som derigennem kommer til Orde, nemlig at deres Lønninger ikke i en overskuelig Fremtid vil blive saaledes, at de selv, uden Hjælp udefra, kan sikre deres Fremtid. Det maa imidlertid haabes, at Udviklingen vil gøre denne, hos mange til Dels ubevidste Pessimisme til Skamme. Der er forskellige Tegn paa, at den mandlige Tilgang til Handelen ikke længere er saa stor som tidligere, bl. a. fordi nye Fag som Elektrikervirksomhed, og hvad dermed staar i Forbindelse, drager saa mange unge Mænd. Der er derfor ikke Tvivl om, at hvis begge Køn af den arbejdende Klasse indenfor Handelen i Stedet for at betragte hinanden som Konkurrenter, vilde forstaa Sammenslutningens store Goder, saaledes som Industriens Arbejdere, da vilde meget være vundet til Forbedring af deres Kaar.

Louise Neergaard.

En Rettelse.

I Frk. L. Neergaards Artikel om „Arbejdskaar for Kvinder i Samarbejde med Mænd“ i „Kvinden og Samfundet“ for ³⁰/₁₀ d. A. siger hun, at „Handelsskolen for Kvinder er gaaet over paa andre Hænder“.

Dette er en lille Misforstaaelse, som jeg beder om Tilladelse til at maatte rette.

Da jeg ønskede at fratræde Bestyrelsen af H. f. Kv., besluttede Styrelsen at ophæve Skolen fra 1. Novbr. 1906, hvorom jeg alle-